A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2006. október 5. *

A C-312/04. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2004. július 23-án

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: G. Wilms és A. Weimar, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Holland Királyság** (képviselik: H. G. Sevenster és J. G. M. van Bakel, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

benyújtott keresete tárgyában,

* Az eljárás nyelve: holland.

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: P. Jann tanácselnök, K. Schiemann, N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues (előadó) és E. Levits bírák,

főtanácsnok: C. Stix-Hackl,
hivatalvezető: R. Grass,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az Európai Közösségek Bizottsága keresetében annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy:

– azzal, hogy 1992. január 1-jéig bizonyos számú, TIR-igazolványok fedezete mellett történt szállításokhoz kapcsolódó feltételezett jogsértés esetén nem végezte el gondosan a Közösségek saját forrásaira vonatkozó jogosultságainak késedelem nélküli megállapítása érdekében szükséges cselekményeket;

– azzal, hogy 1992. január 1-jétől 1994 végéig bizonyos számú, TIR-igazolványok fedezete mellett történt szállításokhoz kapcsolódó, feltételezett jogsértés esetén késedelmesen állapította meg a Közösségek saját forrásaira vonatkozó igényeit, és így késedelmesen bocsátotta e saját forrásokat a Bizottság rendelkezésére, és

– azzal, hogy az ezzel összefüggő késedelmi kamatok fizetését megtagadta,

a Holland Királyság nem teljesítette a Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló 88/376/EGK, Euratom határozat végrehajtásáról szóló, 1989. május 29-i 1552/89/EGK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 155., 1. o.) 2. cikkének (1) bekezdéséből, 6. cikkének (2) bekezdéséből, 10. cikkének (1) bekezdéséből és 11. cikkéből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

A TIR-egyezmény

2 Az áruk TIR-igazolvány fedezete mellett történő nemzetközi fuvarozásáról szóló vámegyezményt (a továbbiakban: TIR-egyezmény) 1975. november 14-én írták alá Genfben (Svájc). Az egyezményben részes fél a Belga Királyság, valamint az Európai Közösség, amely az 1978. július 25-i 2112/78/EGK tanácsi rendelettel (HL L 252., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 1. kötet, 208. o.) hagyta azt jóvá. A TIR-egyezmény a Közösség tekintetében 1983. június 20-án lépett hatályba (HL L 31., 13. o.).

3 A TIR-egyezmény többek között úgy rendelkezik, hogy az Egyezménnyel létrehozott TIR-eljárás szerint fuvarozott áruk az átmenő vámhivataloknál mentesülnek a behozatali vagy kiviteli vámok és illetékek megfizetésének vagy letétbe helyezésének kötelezettsége alól.

4 Ennek végrehajtása érdekében a TIR-egyezmény előírja, hogy az árukat a fuvarozás teljes tartama alatt egységes okmánnyal kell ellátni, a TIR-igazolvánnyal, amely a fuvarozás szabályszerűségének ellenőrzésére szolgál. Úgy rendelkezik továbbá, hogy a fuvarozásokat a szerződő felek által a 6. cikk rendelkezéseinek megfelelően felhatalmazott egyesületek garanciája mellett kell lebonyolítani.

5 A TIR-egyezmény 6. cikkének (1) bekezdése szerint továbbá:

„Mindegyik Szerződő Fél felhatalmazhat egyesületeket TIR-igazolványok kibocsátására akár közvetlenül, akár partneregyesületeken keresztül, illetve arra, hogy garanciavállalóként járjanak el, mindaddig, amíg a minimumfeltételek és -követelmények teljesülnek."

6 A TIR-igazolvány több lapból áll, amelyek mindegyike tartalmaz 1-es és 2-es betétlapot a vonatkozó ellenőrző szelvényekkel, amelyeken valamennyi szükséges információ szerepel. Minden területen, ahol áthaladnak, egy-egy betétlappárt kell használni. A fuvarozás megkezdésekor az 1-es ellenőrző szelvényt az indulás szerinti vámhivatalnál kell benyújtani; a vámeljárás lezárására akkor kerül sor, amikor a 2-es ellenőrző szelvény visszaérkezik az ugyanezen a vámterületen elhelyezkedő kilépés szerinti vámhivataltól. Ez az eljárás minden olyan terület vonatkozásában megismétlődik, amelyeken áthaladnak, és ennek során az igazolványban található különböző betétlappárokat használják fel.

7 A TIR-igazolványokat a genfi székhelyű Nemzetközi Közúti Fuvarozók Egyesülete (International Road Transport Union, a továbbiakban: IRU) nyomtatja és bocsátja ki. A TIR-igazolványokat a szerződő felek hatóságai által e célból felhatalmazott tagállami garanciavállaló egyesületek adják ki a felhasználóknak. A TIR-igazolványt az indulási ország garanciavállaló egyesülete adja ki, a garanciát az IRU és egy svájci székhelyű biztosítócsoport (a továbbiakban: biztosítócsoport) biztosítja.

8 A TIR-egyezmény 8. cikke szerint:

„(1) A garanciavállaló egyesület kötelezettséget vállal, hogy megfizeti azokat a követelhető, esetlegesen késedelmi kamatokkal növelt behozatali vagy kiviteli vámokat és illetékeket, amelyeket azon ország törvényei és vámelőírásai szerint, ahol a TIR-eljárással kapcsolatos szabálytalanságot megállapították, ki kellett volna fizetni. Az egyesület a fent említett összegekért az azok kifizetésére kötelezett személyekkel együttesen és egyetemlegesen felelős.

(2) Ha az egyik Szerződő Fél törvényei és rendeletei nem írják elő behozatali vagy kiviteli vámok és illetékek megfizetését a fenti (1) bekezdésben foglaltak szerint, a garanciavállaló egyesület azonos feltételek mellett köteles megfizetni a behozatali vagy kiviteli vámoknak és illetékeknek megfelelő összeget az esetleges késedelmi kamatokkal együtt.

(3) Minden Szerződő Fél meghatározza azt a TIR-igazolványonkénti legnagyobb pénzösszeget, amely az (1) és (2) bekezdésben foglalt rendelkezések figyelembevételével a garanciavállaló egyesülettől követelhető.

(4) A garanciavállaló egyesület attól az időponttól tartozik felelősséggel azon ország hatóságainak, ahol az indulási vámhivatal található, amikor a TIR-igazolványt a

vámhivatal elfogadta. A következő országokban, amelyeken a TIR-eljárás szerint fuvarozott árukat átszállítják, ez a felelősség akkor kezdődik, amikor az áruk beléptetésre kerülnek ezen országokba [...].

(5) A garanciavállaló egyesület felelőssége nem csupán a TIR-igazolványban felsorolt árukra terjed ki, hanem azokra az árukra is, amelyek ugyan nincsenek felsorolva ebben az igazolványban, de a közúti jármű zárral ellátott részében vagy a zárral ellátott szállítótartályban találhatók; a felelősség semmiféle egyéb árura nem terjed ki.

(6) A jelen cikk (1) és (2) bekezdésében említett vámok és illetékek megállapítása céljából a TIR-igazolványban szereplő árukra vonatkozó adatokat kell – az ellenkező bizonyítékok hiányában – helyesnek elfogadni.

(7) Ha a jelen cikk (1) és (2) bekezdésében említett összegek esedékessé válnak, az illetékes hatóságoknak azok megfizetését – a lehetőségekhez mérten – a közvetlenül felelős személytől (vagy személyektől) kell követelniük, mielőtt a garanciavállaló egyesülethez fordulnának követelésükkel."

9 A TIR-egyezmény 11. cikke alapján:

„(1) Amennyiben nem került sor egy TIR-eljárás mentesítésére, az illetékes hatóságok nem követelhetik a garanciavállaló egyesülettől a 8. cikk (1) és (2) bekezdésében említett összegek megfizetését, ha attól az időponttól számított egy éven belül, amikor e hatóságok a TIR-igazolványt elfogadták, nem értesítették írásban az egyesületet a mentesítés elmaradásáról [helyesen: a mentesítés elmaradásáról vagy a fenntartásokkal történt mentesítésről]. Ugyancsak ez a rendelkezés alkalmazandó, ha a TIR-eljárás befejezésének igazolását szabálytalanul vagy csalárd módon szerezték meg, de ekkor a határidő két év.

(2) A 8. cikk (1) és (2) bekezdésében hivatkozott összegek megfizetésére irányuló követelést legkorábban attól az időponttól számított három hónap elteltével kell a garanciavállaló egyesülethez benyújtani, amikor az egyesületet értesítették arról, hogy a TIR-eljárást nem mentesítették, vagy a TIR-eljárás befejezésének igazolását szabálytalanul vagy csalárd módon szerezték meg [helyesen: hogy a TIR-eljárást nem mentesítették, fenntartásokkal mentesítették, vagy a TIR-eljárás befejezésének igazolását szabálytalanul vagy csalárd módon szerezték meg], illetve legkésőbb az ettől az időponttól számított két éven belül. Azokban az esetekben, amikor a fent említett kétéves határidőn belül bírósági eljárásra kerül sor, a fizetési felszólításnak a bírói ítélet jogerőre emelkedését és végrehajthatóvá válását követő egy éven belül kell megtörténnie.

(3) A követelt összegek kiegyenlítésére a garanciavállaló egyesület a hozzá intézett fizetési felszólítás keltétől számított három hónapos határidővel rendelkezik. A kifizetett összegeket az egyesület részére visszatérítik, ha a fizetési felszólítás keltétől számított két éven belül a vámhatóságok részére kielégítő módon igazolást nyert, hogy a szóban forgó fuvarozással kapcsolatosan semmiféle szabálytalanság nem történt."

A közösségi vámjogszabályok

10 A Közösségben árutovábbítási okmányként használt TIR- és ATA-igazolványok használatáról szóló, 1991. március 21-i 719/91/EGK tanácsi rendelet (HL L 78., 6. o.) 10. cikke, amely 1992. január 1-je és 1993. december 31-e között volt hatályos, az alábbiakról rendelkezik:

„(1) A jelen cikk a TIR-egyezmény és az ATA-egyezmény különleges rendelkezéseinek sérelme nélkül alkalmazandó a garanciavállaló egyesületeknek a TIR- vagy ATA-igazolvány használatával kapcsolatos felelősségére.

(2) Amennyiben megállapítást nyer, hogy egy TIR-igazolvány fedezete mellett végrehajtott fuvarozási művelet vagy egy ATA-igazolvány fedezete mellett végrehajtott árutovábbítási művelet során vagy azzal kapcsolatban egy meghatározott tagállamban jogsértést vagy szabálytalanságot követtek el, az esetleg fizetendő vámok és egyéb díjak beszedését – a büntetőjogi rendelkezések esetleges alkalmazásának sérelme nélkül – a közösségi vagy nemzeti rendelkezések szerint az érintett tagállam végzi.

(3) Amennyiben nem állapítható meg, hogy a jogsértést vagy szabálytalanságot mely területen követték el, az ilyen jogsértést vagy szabálytalanságot abban a tagállamban elkövetettnek kell tekinteni, amelyikben azt felfedezték, kivéve ha egy később meghatározandó határidőn belül az eljárás szabályszerűségére, illetve a jogsértés vagy szabálytalanság tényleges elkövetésének helyére vonatkozó, hitelt érdemlő bizonyítékot a vámhatóság előtt bemutatták.

[...]"

11 A szintén 1992. január 1-je és 1993. december 31-e között hatályos, a Közösségben árutovábbítási okmányként használt TIR- és ATA-igazolványok használatáról szóló 719/91/EGK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 1991. június 12-i 1593/91/EGK bizottsági rendelet (HL L 148., 11. o.) 2. cikke értelmében:

„(1) Amennyiben megállapítást nyer, hogy egy TIR-igazolvány fedezete mellett végrehajtott fuvarozási művelet vagy egy ATA-igazolvány fedezete mellett végrehajtott árutovábbítási művelet során vagy azzal kapcsolatban jogsértést vagy szabálytalanságot követtek el, az illetékes hatóságok a TIR-egyezmény 11. cikkének (1) bekezdésében, illetve az ATA-egyezmény 6. cikkének (4) bekezdésében előírt határidőn belül értesítik a TIR-igazolvány, illetve az ATA-igazolvány jogosultját és a garanciavállaló egyesületet.

(2) A TIR-igazolvány, illetve ATA-igazolvány fedezete mellett végrehajtott művelet szabályszerűségének a 719/91/EGK rendelet 10. cikke (3) bekezdésének első albekezdése szerinti bizonyítékát az adott esettől függően a TIR-egyezmény 11. cikkének (2) bekezdésében, illetve az ATA-egyezmény 7. cikkének (1) és (2) bekezdésében előírt határidőn belül kell benyújtani.

[...]"

12 A 719/91 rendelet 10. cikke (1) és (2) bekezdésének, illetve az 1593/91 rendelet 2. cikke (1) és (2) bekezdésének helyébe – 1994. január 1-jei hatállyal és szinte azonos tartalommal – a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-i 2454/93/EGK bizottsági rendelet (HL L 253., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 6. kötet, 3. o.; a továbbiakban: végrehajtási rendelet) 454. cikkének (1) és (2) bekezdése, illetve 455. cikkének (1) és (2) bekezdése lépett.

13 A végrehajtási rendelet 457. cikke szerint:

„A TIR-egyezmény 8. cikke (4) bekezdésének alkalmazásában, ha valamely szállítmány belép a Közösség vámterületére, vagy elindul a Közösség vámterületén lévő indító vámhivataltól, a garanciavállaló egyesület felelős vagy felelőssé válik minden olyan tagállam vámhatóságával szemben, amelynek területére a TIR-igazolvány fedezete mellett fuvarozott szállítmány belép, addig a pontig, ahol az a Közösség vámterületét elhagyja, illetve az említett területen lévő rendeltetési vámhivatalig."

A Közösségek saját forrásainak rendszere

14 Az 1552/89 rendeletnek az „Általános rendelkezések" címet viselő I. címe alatt szereplő 2. cikkének értelmében:

„(1) A jelen rendelet alkalmazása során a Közösségnek a 88/376/EGK, Euratom tanácsi határozat 2. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett saját forrásaihoz való jogosultságát akkor állapítják meg, amikor a tagállam illetékes hatósága a fizetendő összeget közli a kötelezettel. Az erre vonatkozó valamennyi közösségi rendelkezés tiszteletben tartása mellett a közlésre akkor kerül sor, ha a kötelezett személye ismert, és a vámösszeg az illetékes államigazgatási szervek által kiszámítható.

[...]"

15 Az 1552/89 rendelet ugyanezen I. címe alá tartozó 3. cikkének első és második albekezdése értelmében:

„A tagállamok megtesznek minden megfelelő intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy a saját források megállapításával és rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos alátámasztó okmányokat legalább három naptári évre megőrizzék azon év végétől számítva, amelyre ezen alátámasztó okmányok vonatkoznak.

Ha a nemzeti hatóság által egyedül vagy a Bizottsággal közösen végrehajtott ellenőrzés során az alátámasztó okmányok ellenőrzése azt mutatja, hogy helyes-

bítésre van szükség, meg kell őrizni az okmányokat az (1) bekezdésben előírt határidőn túl, a helyesbítés elvégzését és figyelemmel kísérését lehetővé tevő, elégséges időtartamra."

16 Az 1552/89 rendelet „Saját források számlái" elnevezésű II. címében szereplő 6. cikkének (1) bekezdése és (2) bekezdésének a) és b) pontja szerint [jelenleg az 1150/2000 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése és (3) bekezdésének a) és b) pontja]:

„(1) A saját források számláit az egyes tagállamok államkincstára vagy az általuk kijelölt testület vezeti a források típusa szerinti bontásban.

(2) a) A 2. cikkben megállapított jogosultságokat, az e bekezdés b) pontjától függően, legkésőbb a megállapításukat követő második hónap 19. napja utáni első munkanapon könyvelik le a számlákon [közkeletű elnevezéssel: »A« számla].

b) Az a) pontban említett számlákra a beszedés vagy a biztosíték hiánya miatt be nem jegyzett jogosultságokat külön számlákon mutatják be az a) pontban megállapított időtartamon belül [közkeletű elnevezéssel: »B« számla]. A tagállamok akkor alkalmazhatják ezen eljárást, amikor a megállapított jogosultságok tekintetében, amelyekre nézve biztosítékot adtak, kifogással éltek, és amelyek esetleg változhatnak a felmerült vita rendezésétől függően."

17 Az 1552/89 rendelet „Saját források rendelkezésre bocsátása" címet viselő III. címe alatt szereplő 9. cikke értelmében:

„(1) A 10. cikkben szabályozott eljárásnak megfelelően minden tagállam a saját forrásokat a Bizottság nevében az államkincstárnál vagy az általuk kijelölt testületnél megnyitott számlán írja jóvá.

A számlavezetés díjmentes.

(2) A jóváírt összegeket a Bizottság euróra váltja át, és [...] számláira rávezeti."

18 Az 1552/89 rendelet ugyanezen III. címe alatt szereplő 10. cikkének (1) bekezdése szerint:

„A 88/376/EGK, Euratom határozat [illetve a 94/728/EK, Euratom határozat] 2. cikke (3) bekezdésének megfelelően a 10%-os beszedési költségek levonása után e határozat 2. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett saját források elszámolását legkésőbb azon hónapot követő második hónap 19. napját követő első munkanapon kell elvégezni, amelyben a jogosultságot – e rendelet 2. cikkének megfelelően – megállapították.

Azonban a 6. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján való külön számlákon bemutatott jogosultságokra nézve az elszámolást legkésőbb azon hónapot követő második hónap 19. napját követő első munkanapon végzik el, amelyben a jogosultságot behajtották."

19 Az 1552/89 rendelet ugyanezen III. címe alatt szereplő 11. cikke alapján:

„A 9. cikk (1) bekezdésben említett számlára történő elszámolás késedelme esetén az érintett tagállamnak kamatot kell fizetnie, amelynek mértéke a tagállam pénzpiacán az esedékességi időpontban a rövidtávú közfinanszírozási műveletekre alkalmazandó olyan kamatláb, amelyet két századponttal megemelnek. E százalékot 0,25 századponttal emelik a késedelem minden egyes hónapjára nézve. A megemelt százalékot a késedelem teljes időtartamára alkalmazzák."

A pert megelőzős eljárás

20 A Bizottság meghatalmazottai által 1997. október 2-án a rotterdami (Hollandia) vámigazgatóságon végzett vizsgálat eredményeképpen azt állapították meg, hogy a vámokból befolyó saját források megállapítása késedelmet szenvedett. E megállapítások az 1991 és 1993 között kiállított, nem lekönyvelt TIR-igazolványokat érintették, melyekre vonatkozóan a holland hatóságok késedelmesen adták ki a fizetési felszólításokat, így a megállapított 15 esetben az említett felszólításokat csak átlagban két és fél évvel az igazolványok elfogadását követően küldték ki, míg a hatóságok azt állapították meg, hogy az említett igazolványok 2-es betétlapját nem juttatták vissza az indulási vámhivatalhoz.

21 1997. december 18-i levelében a Bizottság tájékoztatta a Holland Királyságot észrevételeiről, majd 1998. március 9-i és 2000. január 6-i levelében felszólította az említett tagállamot, hogy az 1552/89 rendelet 11. cikke alapján fizessen 267 682,43 NLG összegű késedelmi kamatot. A Bizottság kifejti, hogy a késedelmi kamat kiszámítása során a jogosultságoknak a kötelezettel való közlésére a szóban

forgó dokumentumok érvényesítését követően rendelkezésre álló leghosszabb határidőt, vagyis tizenöt hónapot vett figyelembe, amely határidő a végrehajtási rendelet 455. cikkéből és a TIR-egyezmény 11. cikkéből következik.

22 A holland hatóságok 1998. április 15-i és 2000. március 7-i válaszaikban arra hivatkozva utasították vissza a késedelmi kamat megfizetésére vonatkozó felszólítást, hogy az jogilag nem megalapozott, illetve hogy az 1552/89 rendelet 3. cikkének első bekezdése értelmében az említett felszólítás egyes szóban forgó iratok tekintetében – amelyek egyike 1986-ból származik – elévült.

23 A Bizottság meghatalmazottai által megállapított állítólagos késedelemmel kapcsolatban a holland hatóságok kifejtik, hogy semmilyen jogszabály alapján nem kerülhet sor egy TIR-igazolvány jogosultjától történő beszedésre addig, amíg a vizsgálati eljárás nem zárult le. Ennek megfelelően a megfizetendő pénzösszegek meghatározására is csak az említett vizsgálati eljárás lezárultát követően kerülhet sor. Mindezek alapján a TIR-egyezmény 11. cikkének (2) bekezdésében előírt három hónapos határidőnek a vizsgálati eredményre történő várakozás során történő túllépése az említett hatóságok szerint nem tekinthető olyan késedelmes megállapításnak, amely késedelmi kamat követelését eredményezné.

24 A holland hatóságok álláspontját vitatva a Bizottság 2002. október 18-án felszólító levelet küldött a Holland Királyságnak. Ebben kifejti az 1991 és 1993 között hatályos közösségi jogi rendelkezéseken alapuló megállapításait a holland közigazgatásnak a saját források folyamatos rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos, az említett eljárással érintett TIR-fuvarozásokkal összefüggő, elhúzódó tétlenségéből eredő késedelméről. Az 1992-t megelőző TIR-fuvarozásokkal kapcsolatos késedelmi kamatokra vonatkozó pontos dátum meghatározásának nehézségére tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy a késedelmi kamat a szóban forgó vámok beszedésére

vonatkozó kötelező határidő hiányában nem járna erre az időszakra, azonban a holland hatóságok mégsem tettek meg minden szükséges intézkedést a Közösség pénzügyi érdekeinek védelméért. Az 1992. január 1-jét követő TIR-fuvarozásokkal kapcsolatban az említett intézmény felszólítja a holland hatóságokat, hogy az 1552/89 rendelet 11. cikke alapján haladéktalanul fizessenek meg 110 239,17 euro összegű késedelmi kamatot.

25 2002. december 19-i válaszukban a holland hatóságok fenntartották álláspontjukat.

26 2003. július 11-én a Bizottság indokolással ellátott véleményt adott ki, amelyben megismételte a felszólító levelében kifejtett álláspontját. Felhívta a Holland Királyságot, hogy az indokolással ellátott véleménynek történő megfeleléshez szükséges intézkedéseket az annak kézhezvételétől számított két hónapos határidőn belül tegye meg. E tagállam kormánya 2003. szeptember 10-i levelében az indokolással ellátott véleményre adott válaszban megismételte a korábban kifejtett álláspontját.

27 E körülmények alapján a Bizottság a jelen kereset benyújtása mellett döntött.

A keresetről

Az elfogadhatóságról

A felek érvei

28 A holland kormány álláspontja szerint a kereset elfogadhatatlan. A kereset az 1552/89 rendelet 3. cikke értelmében elévült, amely rendelet értelmében a

tagállamok kötelesek a saját források megállapításával és rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos alátámasztó okmányokat legalább három naptári évre megőrizni azon év végétől számítva, amelyre ezen alátámasztó okmányok vonatkoznak. Mindebből következően a Bizottságnak is ugyanennyi idő áll rendelkezésére, hogy valamely tagállam ellen keresetet nyújtson be, mivel ellenkező esetben annak semmilyen eszköz nem állna rendelkezésére a védekezésre. A jelen esetben, mivel e határidő meghosszabbítására nincsen jogalap, hiszen arra csak akkor van lehetőség, ha egy ugyanezen időszakban végrehajtott bizottsági ellenőrzés során helyesbítésre kerül sor, a holland hatóságok legfeljebb az 1997-es év végéig voltak kötelesek megőrizni a jelen eljárással érintett időszakra vonatkozó alátámasztó okmányokat. Az a körülmény, hogy a holland hatóságok még nem kezdték meg az említett okmányok megsemmisítését, semmit nem változtat az elévülési határidő hatályán.

29 Egyebekben a Bizottság kérelme az 1992. január 1-jéig tartó időszak tekintetében mindenképpen elfogadhatatlan, mivel semmilyen érdeke nem fűződik ahhoz, hogy erre az időszakra vonatkozóan keresetet nyújtson be. A Bizottság – mivel úgy vélte, hogy semmilyen késedelmi kamat nem esedékes erre az időszakra – csak annak kimondását kéri a Bíróságtól, hogy a holland hatóságok az esedékes saját forrásokat késedelmesen állapították meg és utalták át. Egy ilyen kérelmet elfogadhatatlannak kellene minősíteni, mivel a meghozandó határozat nem alkalmas a Holland Királyság jogi helyzetének megváltoztatására.

30 Az első elfogadhatatlanságra vonatkozó első jogalappal kapcsolatban a Bizottság válaszában előadja, hogy az 1552/89 rendelet 3. cikkének egyedüli célja az alátámasztó okmányok kötelező megőrzése, amelyre vonatkozóan „legalább" három évet ír elő, a saját források beszedésére pedig semmilyen elévülési határidőt nem határoz meg. Még ha el is fogadjuk, hogy az említett 3. cikket úgy kell értelmezni, hogy az elévülési határidőt állapít meg, ez jelen esetben nem telt le, mivel a holland hatóságokat az említett időszakban tájékoztatták a késedelmekről. Ezt az információt ugyanis a Bizottság hozta 1997. december 18-i levelében a holland hatóságok tudomására, míg a Bizottság által a késedelmi kamat megfizetésére vonatkozóan küldött fizetési felszólítás azon, 1993-ban elfogadott TIR-igazolványokat érintette,

amelyek vonatkozásában a tényleges megállapításra és rendelkezésre bocsátásra 1994-ben és 1995-ben került sor. Az 1994-ben és 1995-ben megállapított saját forrásokra vonatkozó alátámasztó okmányokat tehát az 1552/89 rendelet 3. cikke értelmében 1997, illetve 1998 végéig meg kellett őrizni. Az ugyanezen 3. cikkben előírt határidő meghosszabbítható, amennyiben az adott megállapításokat helyesbíteni kell. Következésképpen – mivel a Bizottság által végrehajtott ellenőrzés eredménye alapján ilyen helyesbítésnek volt helye – nem lehet szó elévülésről.

31 Az elfogadhatatlanságra vonatkozó második jogalappal kapcsolatban a Bizottság azon az álláspontón van, hogy az EK 226. cikk szerinti kötelezettségszegési eljárás sajátossága alapján anélkül is lehetőség van annak megállapítására, hogy egy tagállam nem tett eleget kötelezettségeinek, hogy az egyébként módosítaná annak jogi helyzetét.

A Bíróság álláspontja

32 Az elfogadhatatlanságra vonatkozó első jogalappal kapcsolatban meg kell állapítani, hogy ellentétben a holland kormány álláspontjával, az 1552/89 rendelet 3. cikke a saját források beszedésére vonatkozóan nem ír elő elévülési határidőt. Ez a rendelkezés kizárólag arra kötelezi a tagállamokat, hogy a saját források megállapításához és rendelkezésre bocsátásához szükséges alátámasztó okmányokat egy minimálisan meghatározott időtartamon keresztül őrizzék meg, amely adott esetben egy olyan időtartammal hosszabbítható meg, amely lehetővé teszi azok helyesbítését és ellenőrzését, amennyiben a nemzeti hatóságok önállóan vagy a Bizottsággal közösen végzett ellenőrzésének eredményeként egy ilyen helyesbítés szükségesnek bizonyul. A hároméves megőrzési határidőre vonatkozó „legalább" megjelölés is alátámasztja, hogy a közösségi jogalkotónak nem állt szándékában elévülési határidőt megszabni.

33 Mindezen felül nem vitatott, hogy a holland hatóságok nem kezdték meg a jelen eljárással érintett fuvarozásokkal kapcsolatos okmányok megsemmisítését, így a Holland Királyság a védelemhez való joggal kapcsolatos semmilyen jogsértésre nem hivatkozhat.

34 Ezt a jogalapot tehát el kell utasítani.

35 Az elfogadhatatlanságra vonatkozó második jogalappal kapcsolatban, amely szerint a késedelmi kamat megfizetésére vonatkozó felszólítás hiányában nem fűződik érdek az 1992. január 1-jét megelőző időszakkal kapcsolatos kötelezettségszegés megállapításához, elegendő arra emlékeztetni, hogy ha valamely tagállam nem tesz eleget a közösségi jog által előírt valamely kötelezettségének, az önmagában megvalósítja a kötelezettségszegést (lásd különösen a C-363/00. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2003. június 12-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-5767. o.] 47. pontját).

36 Mivel ez a jogalap szintén nem megalapozott, azt el kell utasítani, és meg kell állapítani, hogy a kereset teljes egészében elfogadható.

Az ügy érdeméről

A felek érvei

37 A Bizottság megállapítja, hogy a tagállamok kötelesek késedelem nélkül gondoskodni a Közösségek saját forrásainak beszedéséről, hogy azokat minél előbb a rendelkezésére bocsássák. A TIR-egyezmény végrehajtásának keretében ez azt

jelenti, hogy egy tagállam egy TIR-igazolvány elfogadását követően a lehető leghamarabb köteles megállapítani, ha szabálytalanságot követtek el az az alapján végzett fuvarozás során. Ebben az esetben a tagállam köteles tájékoztatni az igazolvány használóját, majd – azon határidő leteltét követően, ameddig az a fuvarozás szabályszerű végrehajtását, vagy azt bizonyíthatja, hogy a szabálytalanságra másutt került sor – a tagállam köteles gondoskodni a szóban forgó vámok beszedéséről.

38 A Bizottság kifejti, hogy a jelen eljárás során különbséget tesz az 1992. január 1-jét megelőző időszak és az azt követően 1994-ig tartó időszak között, bár az általa megjelölt teljes időszakban a TIR-egyezmény 11. cikke hatályos volt. Az 1992. január 1-jét megelőző időszakban nem kérte a holland kormánytól késedelmi kamat megfizetését. A Bizottság szerint ugyanis ez utóbbi időpontig kizárólag a TIR-egyezmény 11. cikke volt hatályos, és nem volt lehetőség meghatározni annak pontos időpontját, amikor az illetékes hatóságoknak gondoskodniuk kellett a beszedésről, mivel a TIR-egyezmény – amely nem a rendszer használóira, hanem a garanciavállaló egyesületekre vonatkozik – nem írja elő, hogy a szabálytalanságot a rendszer használójával meddig kell közölni, sem annak időtartamát, amely során a használó bizonyíthatja, hogy a jogsértés másutt történt, vagy hogy arra egyáltalán nem került sor. Ugyanakkor a holland hatóságok nem fordítottak kellő figyelmet a Közösség pénzügyi érdekeinek védelmére. A tagállamok ugyanis kötelesek késedelem nélkül elvégezni a Közösségek saját forrásainak késedelem nélkül történő megállapításához szükséges cselekményeket. Amennyiben a tényleges árutovábbítási művelet elvégzésére meghatározott időpontot követő napokban sem a TIR-igazolvány 2-es betétlapja, sem más dokumentum nem jut el az igazolványt elfogadó hivatalhoz, az érintett hatóságok kötelesek kellő időben meghozni a Közösség pénzügyi érdekeinek védelméhez szükséges intézkedéseket. A jelen eljárásban foglalt esetekben a fizetési felszólítást a TIR-igazolvány elfogadását követő két év négy és fél hónap, illetve két év tíz hónap közötti időtartam után küldték ki. Ez az időtartam nem felel meg az előírt gondosságnak.

39 Ugyanakkor az 1992. január 1-jétől 1993. december 31-ig tartó időszakot illetően a Bizottság kifejti, hogy a 719/91 rendelet 10. cikke és az 1593/91 rendelet 2. cikke a

TIR-egyezmény 11. cikkével összefüggésben értelmezve külön időtartamot ír elő, amely alatt az egyes tagállamok kötelesek megtenni a jogsértés megállapításához szükséges intézkedéseket. Az indulási pontra és a „meghatározandó időtartam" hatályára – amely alatt a 719/91 rendelet 10. cikkének (3) bekezdése értelmében bizonyítani lehet a fuvarozás szabályszerűségét, illetve a szabálytalanság vagy jogsértés elkövetésének helyszínét – az 1593/91 rendeletnek a TIR-egyezmény 11. cikkével összefüggő 2. cikkéből lehet következtetni.

40 A Bizottság véleménye alapján e rendelkezésekből következik, hogy ha az indulás szerinti hivatal az előírt elévülési időn belül (amelyet az indokolással ellátott vélemény legfeljebb egy hónapban határoz meg) nem kapja meg a TIR-igazolvány 2-es betétlapját vagy a kilépés szerinti hivatal bármely egyéb dokumentumát, erről köteles az igazolvány elfogadásától számított egy – a TIR-igazolvány alól szabálytalanul vagy csalárd módon szerzett mentesítés esetén két – éven belül tájékoztatni a rendszer használóját és a garanciavállaló egyesületet. Az érdekeltnek három hónap áll rendelkezésére a szabálytalanság hiányára vagy annak tényleges elkövetési helyére vonatkozó bizonyíték előadására. Bizonyíték hiányában a szabálytalanságot abban a tagállamban elkövetettnek kell tekinteni, amelyben az indulás szerinti hivatal található, és e tagállam köteles a vámtartozás beszedéséről gondoskodni.

41 A Bizottság szerint a tagállamok azon lehetősége, hogy választásuk szerint a beszedésre ne a TIR-egyezmény 11. cikkének (2) bekezdésében meghatározottak szerintihez legközelebb eső időpontban, hanem egy későbbi – de az említett rendelkezésben foglalt leghosszabb, kétéves határidő leteltét megelőző – időpontban kerítsenek sort, csak az említett tagállam hatóságai és a kötelezett közötti kapcsolatban bír jelentőséggel. A saját források rendszerében a kötelezett értesítésére azt követően kell sort keríteni, amikor az ismertté válik, és a tartozás összege meg van határozva – ez egybeesik azzal az időponttal, amikor az érintett hatóságok a hatályos közösségi jogszabályok alapján gondoskodhatnak a beszedésről. A közösségi jogalkotó nyilvánvalóan olyan rendszert kívánt létrehozni, amelyben az e szabálytalanságra utaló első gyanújel felfedezését követően lehetőség van valamely TIR-eljárás szabálytalanságára vonatkozó törvényes bizonyítékok előadására.

42 A Bizottság hozzáteszi, hogy az 1552/89 rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmében a Közösségek saját forrásaihoz való jogosultságát akkor állapítják meg, amikor a tagállam illetékes hatósága a fizetendő összegről értesíti a kötelezettet. Valamennyi erre vonatkozó közösségi rendelkezés tiszteletben tartása mellett az értesítésre akkor kerül sor, ha a kötelezett személye ismert, és a vámösszeg az illetékes államigazgatási szervek által kiszámítható. Amennyiben a fenti megállapításokból az következik, hogy az illetékes hatóságok legfeljebb a TIR-igazolvány elfogadását követő egy év három hónappal később intézkedhetnek a beszedésről, és hogy a kötelezettet, illetve a vámösszeget legkésőbb ezen határidő leteltekor ismertnek kell tekinteni, az 1552/89 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében foglalt értesítésnek legkésőbb 15 hónappal az igazolvány elfogadását követően meg kell történnie. E határidő leteltekor a Közösségnek az adott saját forrásokra való jogosultságát megállapítottnak kell tekinteni.

43 A Bizottság szerint a tagállamok az említett rendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerinti a jogosultságok megállapítását követő második hónap 19. napja utáni első munkanapon kötelesek számláikon a Bizottság javára jóváírni a saját forrásokat, amennyiben – mint jelen esetben is – a szóban forgó tagállam nem vezet az 1552/89 rendelet 6. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében vett külön B számlát. Mivel a saját források jóváírására legkésőbb ugyanazon munkanapon kell sort keríteni (az 1552/89 rendelet 10. cikke), ezért – jelen esetben – ugyanezen rendelet 11. cikke alapján a késedelmi kamatok szintén esedékesek, mivel a holland hatóságok késedelmesen bocsátották a Bizottság rendelkezésére a szóban forgó saját forrásokat, amikor átlagosan csak a 15 hónapos végső határidő leteltét követő egy év elteltével intézkedtek a beszedésről.

44 A holland kormány kifejti, hogy az 1992 előtti időszakra vonatkozóan kizárólag a TIR-egyezmény 11. cikke volt hatályos, e rendelkezés pedig semmilyen határidőt nem ír elő a vámtartozás tagállamok általi beszedésére. A Bizottság nem fejtette ki pontosan, hogy mit ért a „gondosság" fogalmán, illetve a kötelezettségszegést nem konkretizálta, és nem is bizonyította. Mindezen felül nem volt jogalapja a

beszedésnek addig, amíg be nem fejezték a jogsértés vagy szabálytalanság elkövetésének megállapítására irányuló vizsgálati eljárást. Bizonyos esetekben akár több mint két év is eltelhet a TIR-igazolvány elfogadása és a fizetési felszólítás megküldése között.

45 Az 1992. január 1-je és 1993. december 31-e közötti időszakkal kapcsolatban az említett kormány kifejti, hogy a Bizottság szerint alkalmazandó határidőket – azon túl, hogy azok célja nem a vámhatóságoknak az említett intézménnyel, hanem kizárólag a jogalanyokkal fennálló viszonyok szabályozása – a gyakorlatban lehetetlen betartani. Mint azt az 1552/89 rendelet 2. cikkének (1) bekezdése is előírja, a tagállami hatóságok a vizsgálati eljárás (vagyis az utólagos beszedési eljárás) lezárásáig nem kötelesek számlájukon jóváírni az esedékes pénzösszegeket és gondoskodni a szóban forgó vámok beszedéséről. Eddig a pillanatig a szóban forgó tagállam nem tudja megállapítani sem a szabálytalanságot, sem annak elkövetési helyét, a vámtartozás keletkezését, az illetékes tagállamot és a vámösszeget sem. A puszta tény, hogy nem kapta meg a TIR-igazolvány 2-es betétlapját, inkább csak egy feltételezett jogsértés megállapításához vezet, miután a beszedésre vonatkozó hatáskör csak azt követően nyílik meg, hogy a szabálytalanság és elkövetésének helye megállapítást nyert.

46 Egyebekben a holland hatóságok szerint az 1593/91 rendeletnek a TIR-egyezmény 11. cikkének (2) bekezdésével együttesen értelmezett 2. cikkének (1) bekezdése alapján egy TIR-igazolvány jogosultjának legalább három hónap és legfeljebb két év áll rendelkezésére a végrehajtott fuvarozás szabályszerűségének bizonyítására. A Bizottság tévesen minősíti a TIR-egyezmény 11. cikkének (2) bekezdésében előírt minimális időtartamot maximális időtartamnak. Azonkívül, hogy a jogosultnak lehetőséget kell teremteni az előírt bizonyítékok előadására, az érintett tagállamnak is kellő idővel kell rendelkeznie az így benyújtott bizonyíték bizonyító erejének elbírálására.

47 Amennyiben a Bizottság által képviselt álláspont elfogadásra kerül, a holland kormány a szóban forgó időszakban fennálló kivételes körülményekre – vagyis a TIR-rendszer megfelelő alkalmazásával kapcsolatos nehézségekre – kíván hivatkozni.

48 Az 1552/89 rendelet 10. és 11. cikkének értelmezésével kapcsolatban az említett kormány kifejti, hogy értelemszerűen nem minden adat ismert a három hónapos határidő leteltekor, mivel nincs arra vonatkozó kötelezettség, hogy akkor kell intézkedni a számlán történő jóváírásról. Mindezek alapján arra vonatkozó kötelezettség sem létezhet, hogy ezt közölni kell a kötelezettel. E kormány kifejti, hogy nincs szó a vámtartozás Bizottság részére történő késedelmes jóváírásáról, következésképpen a saját források Bizottságnak történő késedelmes átutalásáról, ezért az ugyanezen rendelet 11. cikke alapján esedékes kamatok sem merülhetnek fel.

A Bíróság álláspontja

49 Elsőként a Bizottság kifogását azon időszak szempontjából kell megvizsgálni, amelynek során a vámtartozás beszedésére vonatkozó 719/91 és 1593/91 rendeletben foglalt különleges rendelkezések voltak hatályban.

– Az 1992. január 1-je és 1993. december 31-e között elfogadott TIR-igazolványokról

50 A 719/91 rendelet 10. cikkének (2) bekezdése értelmében amennyiben megállapítást nyer, hogy egy TIR-igazolvány fedezete mellett végrehajtott fuvarozási művelet során vagy azzal kapcsolatban egy meghatározott tagállamban jogsértést vagy szabálytalanságot követtek el, az esetleg fizetendő vámok és egyéb díjak beszedését – a büntetőjogi rendelkezések esetleges alkalmazásának sérelme nélkül – a közösségi vagy nemzeti rendelkezések szerint az érintett tagállam végzi. Ilyen esetben az 1593/91 rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmében a vámhatóságok a TIR-egyezmény 11. cikkének (1) bekezdésében előírt határidőn belül – vagyis ha nem került sor a mentesítésre, a TIR-igazolványnak e hatóságok által történt elfogadása időpontjától számított egy éven, a szabálytalanul vagy csalárd módon szerzett mentesítés esetén két éven belül – értesítik a TIR-igazolvány jogosultját és a garanciavállaló egyesületet.

51 A TIR-egyezmény 11. cikkének (2) bekezdése értelmében a fizetésre irányuló követelést legkorábban attól az időponttól számított három hónap elteltével kell a garanciavállaló egyesülethez benyújtani, amikor az egyesületet értesítették arról, hogy az eljárást nem mentesítették, vagy a mentesítés szabálytalanul vagy csalárd módon történt, illetve legkésőbb az ettől az időponttól számított két éven belül, kivéve azokban az esetekben, amikor a fent említett kétéves határidőn belül bírósági eljárásra kerül sor, mert ekkor a fizetési felszólításnak a bírósági határozat jogerőre emelkedését követő egy éven belül kell megtörténnie.

52 A fenti rendelkezések összefüggő értelmezéséből következik, hogy a mentesítés elmaradása esetén a vámtartozásra vonatkozó fizetési felszólítást főszabály szerint legkésőbb a TIR-igazolvány elfogadását követő három éven – csalárd módon szerzett mentesítés esetén négy éven – belül meg kell küldeni.

53 A TIR-egyezmény 8. cikkének (7) bekezdése értelmében az illetékes hatóságoknak az említett tartozások megfizetését – a lehetőségekhez mérten – a közvetlenül felelős személytől (vagy személyektől) kell követelniük, mielőtt a garanciavállaló egyesülethez fordulnának követelésükkel. Egyebekben a 719/91 rendelet 10. cikkének (3) bekezdéséből és az 1593/91 rendelet 2. cikkének (2) bekezdéséből következik, hogy – mivel a TIR-igazolvány fedezete mellett történt fuvarozás szabályszerűségére vonatkozó bizonyíték előadásának jogával kapcsolatban nem tesznek különbséget a TIR-igazolvány jogosultja és a garanciavállaló egyesület között – az említett három- és négyéves határidő egyaránt vonatkozik a jogosultra és a garanciavállaló egyesületre (lásd ebben az értelemben a végrehajtási rendelet 454. és 455. cikkét, valamint különösen a C-310/98. és C-406/98. sz., Met-Trans- és Sagpol-ügyben 2000. március 23-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-1797. o.] 49. pontját).

54 Meg kell állapítani azonban, hogy az 1593/91 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének célja a Közösség saját forrásainak gyors és hatékony rendelkezésre bocsátása érdekében a vámtartozás beszedésére vonatkozó rendelkezések egységes és körültekintő alkalmazása (lásd analógia útján különösen a C-460/01. sz., Bizottság kontra Hollandia ügyben 2005. április 14-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-2613. o.] 60., 63., 69. és 70. pontját), a jogsértésre vagy szabálytalanságra vonatkozó értesítésnek mindenképpen a lehető leggyorsabban meg kell történnie, vagyis amint a vámhatóságok tudomást szereznek a jogsértésről vagy szabálytalanságról, tehát adott esetben jóval a TIR-egyezmény 11. cikkének (1) bekezdésében foglalt egyéves, illetve csalás esetén kétéves határidő lejárta előtt.

55 Ugyanezen okokból kell a TIR-egyezmény 11. cikkének (2) bekezdése szerinti fizetési felszólítást elküldeni, amint a vámhatóságoknak erre módjuk van, tehát adott esetben a jogsértésre vagy szabálytalanságra vonatkozó értesítéstől számított kétéves határidő lejárta előtt.

56 Jelen esetben nem vitatott, hogy a kérdéses fizetési felszólításokat a TIR-igazolványok elfogadásának időpontját követő három éven belül – vagyis az említett engedélyek elfogadásától számított végső hároméves határidő letelte előtt – küldték meg. Ezenfelül a jelen eljárással érintett, 1992-ben és 1993-ban kiállított TIR-igazolványok fedezete mellett történt fuvarozásra vonatkozóan a Bizottság nem bizonyította, hogy a fizetési felszólítást a vámhatóságok nem a lehető leghamarabb küldték meg, vagyis akkor, amint erre lehetőségük nyílt.

57 Amennyiben a Bizottságnak nem a 719/91 és 1593/91 rendelet rendelkezéseivel kapcsolatos kötelezettségszegés, hanem az 1552/89 rendelet 2., 6., 9., 10. és 11. cikke megsértésének megállapítása a célja, ellenőrizni kell, hogy eljárásával a Holland Királyság megsértette-e az említett rendelkezéseket.

58 Az 1552/89 rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmében a Közösségek saját forrásokhoz való jogosultságát akkor állapítják meg, „amikor" a tagállam illetékes hatósága a fizetendő összeget közli a kötelezettel, amelyre akkor kerül sor, amint a kötelezett személye ismert, és a vámösszeg az illetékes államigazgatási szervek által az erre vonatkozó valamennyi közösségi rendelkezés – vagyis a jelen esetben a Közösségi Vámkódex Létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. oldal, a továbbiakban: Vámkódex), a 719/91 és 1593/91 rendelet, valamint a TIR-egyezmény – tiszteletben tartása mellett kiszámítható (lásd különösen a fent hivatkozott Bizottság kontra Hollandia ítélet 85. pontját). Az 1552/89 rendelet 2. cikke értelmében vett közlésnek minősül a TIR-egyezmény 11. cikkének (2) bekezdése alkalmazásával történő fizetési felszólítás is.

59 Mint azt a Bíróság a C-392/02. sz., Bizottság kontra Dánia ügyben 2005. november 12-én hozott ítélet (EBHT 2005., I-9811. o.) 59. pontjában is megállapította, a Vámkódex 217., 218., és 221. cikkéből következik, hogy e feltételek akkor teljesülnek, amikor a vámhatóságok számára rendelkezésre állnak a szükséges adatok, és így ki tudják számítani a vámtartozásnak megfelelő összeget, és meg tudják állapítani az adós személyét (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Bizottság kontra Hollandia ügyben 2005. április 14-én hozott ítélet 71. pontját és a C-104/02. sz., Bizottság

kontra Németország ügyben szintén 2005. április 14-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-2689. o.] 80. pontját). A tagállamok még akkor sem tekinthetnek el a követelések megállapításától, ha azokat kifogásolják, mivel ellenkező esetben a tagállam e magatartása a Közösségek pénzügyi egyensúlyának felborulásához vezetne (a fent hivatkozott Bizottság kontra Dánia ítélet 60. pontja).

60 Az 1552/89 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy a saját források számláit a tagállamok államkincstárának vagy az általuk kijelölt testületnek kell vezetnie. Ugyanezen rendelkezés (2) bekezdésének a) és b) pontja alapján a tagállamok kötelesek a rendelet „2. cikke alapján megállapított" jogosultságokat legkésőbb a megállapításukat követő második hónap 19. napja utáni első munkanapon lekönyvelni az A számlán, illetve bizonyos feltételek teljesülése esetén a B számlán.

61 Ebből következően a tagállamok kötelesek megállapítani a Közösségek saját forrásaihoz való jogosultságát, amint a tagállami vámhatóságok ki tudják számítani a vámtartozásnak megfelelő összeget, és meg tudják állapítani a kötelezett személyét (a fent hivatkozott Bizottság kontra Dánia ítélet 61. pontja), és így az említett jogosultságokat az 1552/89 rendelet 6. cikkének megfelelően kötelesek lekönyvelni a számlákon.

62 Jelen esetben a holland hatóságoknak nem róják fel, hogy megállapítását követően nem könyvelték le azonnal a vámtartozást, hanem csak azt, hogy késedelmesen állapították meg és közölték a szóban forgó vámokat, amely kifogást a fenti megállapításokra tekintettel el kell utasítani. E körülmények alapján a Bizottság nem bizonyította, hogy a lekönyvelésre késedelmesen került sor.

63 A saját források rendelkezésre bocsátása érdekében az 1552/89 rendelet 9. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy az említett rendelet 10. cikkében szabályozott eljárásnak megfelelően minden tagállam a saját forrásokat a Bizottság nevében nyitott számlán írja jóvá. Ez utóbbi rendelkezés (1) bekezdésének megfelelően, a beszedési költségek levonása után a saját források elszámolását legkésőbb azon hónapot követő második hónap 19. napját követő első munkanapon kell elvégezni, amelyben a jogosultságot – e rendelet 2. cikkének megfelelően – megállapították, kivéve ugyanezen rendelet 6. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján a B számlán lekönyvelt jogosultságokat, amelyekre nézve az elszámolást legkésőbb azon hónapot követő második hónap 19. napját követő első munkanapon végzik el, amelyben a jogosultságot „behajtották".

64 Nem vitatják, hogy a szóban forgó időszakban a holland hatóságok nem vezettek B számlát, azonban azt sem állítják, hogy e hatóságok a vámok jóváírását követően az 1552/89 rendelet 10. cikkében előírt határidőn belül ne könyvelték volna le a kérdéses összegeket a Bizottság javára.

65 E körülmények alapján az 1552/89 rendelet 11. cikke szerinti késedelmi kamatok megfizetése sem kérdéses.

66 Következésképpen a Bizottság kifogását az 1992-ben és 1993-ban elfogadott TIR-igazolványokra vonatkozóan el kell utasítani.

– Az 1991-ben elfogadott TIR-igazolványokról

67 Az 1991-ben, vagyis 1992. január 1-je előtt elfogadott TIR-igazolványokkal kapcsolatban a Bizottság kifejti, hogy kizárólag a TIR-egyezmény 11. cikke volt hatályos, és nem volt lehetőség meghatározni annak pontos időpontját, amikor az illetékes hatóságoknak gondoskodniuk kellett a beszedésről. Ugyanakkor a holland hatóságok nem fordítottak kellő figyelmet a Közösség pénzügyi érdekeinek védelmére. Amennyiben a tényleges árutovábbítási művelet elvégzésére meghatározott időpontot követő napokban sem a TIR-igazolvány 2-es betétlapja, sem más dokumentum nem jut el az igazolványt elfogadó hivatalhoz, az érintett hatóságok kötelesek kellő időben meghozni a Közösség pénzügyi érdekeinek védelméhez szükséges intézkedéseket. Vagyis a jelen eljárásban foglalt esetekben a fizetési felszólítást a TIR-igazolvány elfogadását követően két év négy és fél hónap, illetve két év tíz hónap közötti időtartam után küldték ki. Ez az időtartam nem felel meg az előírt gondosságnak.

68 Mint az a jelen ítélet 54. pontjában már megállapításra került, a tagállamok feladata gondoskodni a Közösség saját forrásainak gyors és hatékony rendelkezésre bocsátásáról. Ugyanakkor a Bizottság nem bizonyítja, hogy a holland kormány az 1992. január 1-jét megelőzően elfogadott és jelen eljárással érintett TIR-igazolványok fedezete mellett történt szállításokkal kapcsolatban feltételezett jogsértésekkel összefüggő, a Bizottságot illető saját források késedelem nélkül történő megállapításához nem a szükséges gondossággal járt el. A Bizottság ugyanis csak általános jelleggel adja elő, hogy a TIR-igazolvány elfogadását követően átlagosan két és fél évvel megküldött fizetési felszólítás összeegyeztethetetlen a Közösség pénzügyi érdekeinek védelméhez szükséges gondossággal.

69 Következésképpen a Bizottság által az 1552/89 rendelet 2., 6., 9., 10. és 11. cikkének megsértésére vonatkozóan előadott kifogást az 1991-ben elfogadott TIR-igazolvá-

nyokra vonatkozóan az 1992 után elfogadott TIR-igazolványokkal kapcsolatban fent kifejtettekkel azonos okokból el kell utasítani, illetve ez alapján a keresetet teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

70 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Bizottságot, mivel pervesztes lett, a Holland Királyság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) A keresetet elutasítja.

2) Az Európai Közösségek Bizottságát kötelezi a költségek viselésére.

Aláírások